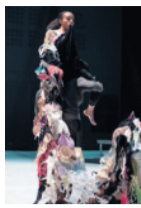

BERGEN: I kveld spilles danseforestillingen «Legacy» av Nadia Beugré på BIT Teatergarasjen. Forestillingen er en hyllest til kvinner som har ofret seg selv for en sak, en ideologi eller et folk.

SHH

TRONDHEIM: Kommende onsdag er det premiere på barneforestillingen «Om bare lyseblå kunne bli superhelt» av Katja Brita Lindeberg Produksjoner på Teaterhuset Avant Garden.

SHH

m teater på nattklubb i Oslo: omanen

MISÈRE: Emil Johnsen tror det blir vanskelig å formidle Édouard Louis' vonde historier med verdighet når han og Kjersti Horn setter opp.

som var svært entusiastisk på vegne av teaterprosjektet. Oppsetningen i kjelleren på Jaeger gjennomfører Johnsen og Horn ved siden av sine engasjementer på Nationalteatret, på sin egen fritid og for sine egne midler, sammen med et lite knippe ildsjeler. De har selv gjort romanen til teatertekst.

– Det er en destillering av boka. Vi har hatt det privilegiet å bare få lov til å kutte som vi har villet i Louis sin tekst, forteller Horn.

For Louis selv har ikke ønsket å legge føringer for hva som kan, og ikke kan, utelates fra hans 179 sider lange bok. Horn tror det kan ha å gjøre

med at Louis etter hvert ønsker å gjøre seg ferdig med sin pangdebut.

På sett og vis kan man kanskje si at Édouard Louis ønsker å ta farvel med «Farvel til Eddy Bellegueule».

Formidle med verdighet

– Det vanskeligste vil bli å formidle det vonde med verdighet, svarer Johnsen på spørsmål om hvilke utfordringer som ligger i å fremføre en følelsesladd roman som «Farvel til Eddy Bellegueule» som monolog, alene på en scene.

– Det blir viktig å unngå offerrollen, ellers blir dette fort én og halv time med misère.

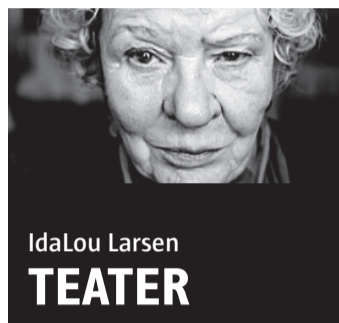
sarah@klassekampen.no

Minnepris for dans

Hans Christians Ostrøs minnepris går til danserne **Helle Siljeholm og Sara Christophersen** for deres arbeid med dans og kulturformidling i Palestina og Midtøsten. De har gjennom flere år undervist, laget workshop og skapt danseforestillinger med profesjonelle palestinske dansere. Minneprisen ble opprettet i 1995 etter at skuespiller og kunstner Hans Christian Ostrø ble tatt som gissel av en muslimsk geriljagruppe og drept gjennom halshogging i Kashmir i India i august 1995. Prisen er på 40.000 kroner og deles ut på Kunstnernes Hus mandag.

Skummel realisme

IdaLou Larsen
TEATER

«Skoavndji (Nattskygge)»

Gjestespill med Beaivvás Sámi Našunálateáhter. Det Norske Teatret, Scene 3. Av Inger Margrethe Olsen.
Instruktør: Haukur J. Gunnarsson.
Scenografi og kostymer: Bård Lie Thorbjørnsen.
Musikk: Freddy Fjellheim. Med Egil Keskitalo, Ida Løken Valkepää, Heli Huovinen og flere.

ANMELDELSE

Igjen har det samiske nasjonalteatret gjestet Oslo med annerledes scenekunst.

Teatersjef Haukur Gunnarsson har siden 2007 ledet det samiske nasjonalteatret Beaivvás, men fra nyttår overtar svenske Rolf Degerlund sjefsstillingen. Til sin avskjedsforestilling har Gunnarsson valgt «Nattskygge», et formmessig særpreget stykke, skrevet av den avdøde samiske dramatiker Inger Margrethe Olsen (1956–2010). Olsen var kjent for å ta opp spørsmål som var kontroversielle i det samiske samfunnet, som homoseksualitet, seksuelle overgrep og familievold. Og nettopp familievold er hovedtema i «Nattskygge».

Handlingen er lagt til et sjøsamisk miljø i 1920-årene. Gájjá (Ingá Márjá Sarre) og ektemannen Karral (Áilloš) bor sammen med Gájjás bror Piera (Egil Keskitalo), og når stykket begynner, feirer familien Pieras bryllup med Eliisa (Ida Løken Valkepää).

De to elsker hverandre, men Piera er oppfarende. Han behersker ikke sine brutale impulser og finner støtte i Bibelen for at den man elsker skal man tukte, og at kvinnen skal underkaste seg mannen.

«Nattskygge» gir en skremmende og realistisk framstilling av evig-aktuelle problemstillinger som

SJØSAMER: Handlingen er lagt til et sjøsamisk miljø på 1920-tallet.

FOTO: HANS OLOF UTSI, BEAIVVÁS

familievold, overgrep og incest, men samtidig har stykket en slags mytisk eventyrform, antakelig fordi det ifølge programmet bygger på en spøkelseshistorie fra Varanger.

Personene lever i en egen verden, bortsett fra Piera er de snille og menneskevennlige, men samtidig lite opptatte av hva som skjer deres nærmeste. De stiller ikke mange spørsmål, kanskje fordi det utenfor dem ikke ser ut til å

finnes noe strukturert samfunn, øvrighet eller politi. På mange måter lar Inger Margrethe Olsen miljøet hun skildrer nærmest være åsted for en tragedie fra antikken.

Dette dramatiske grepet er interessant og gir stykket en helt spesiell dimensjon som tydelig kommer til uttrykk i den uventede slutten der hushjelpen Anna (Heli Huovinen) alene har ansvaret for å føre handlingen til sitt katarsiske klimaks.

Slik Haukur Gunnarsson så ofte gjør, søker han i sin regi inspirasjon fra det japanske

teater. Det understrekes av Bård Lie Thorbjørnsens nakne scenografi, et plankegulv omgitt av vegger, og av hans enkle, stiliserte kostymer.

Frode Fjellheims musikk vekslers mellom lystig bryllupsdans til dramatiske toner som underbygger den spøkelsesaktige uhyggen.

Ensemblet, seks dyktige skuespillere, skaper troverdige, enkle og realistiske personer, fra Nils Henrik Buljo som

vennlig, men litt fryktsom predikant til den grusomme og umenneskelige Piera – en mannstype som er svært realistisk skildret. Og Ida Løken Valkepää er både en kjærlig utholdende hustru, og et likklekt spøkelse, selve symbolet på rettferdighet og hevsn.

Som vanlig med Beaivvás – annerledes og spennende scenekunst. Bare litt synd at teksten skjer høyt over scenen: for oss som ikke kan samisk blir det vanskelig både å følge teksten og skuespilleren.

«Anna fører handlingen til sitt katarsiske klimaks alene»

IdaLou Larsen
teater@klassekampen.no